

La cantant barcelonina Lúdia López Pujol fa un parell d'anys que va fugir del ritme absorbent de la capital catalana per instal·lar-se en una masia de la Segarra. Hi ha qui, quan escolta el seu nom, encara no el dissocia de la Sílvia Comes, amb qui va compartir bona part del seu viatge artístic en el tombant de segle. Des d'aleshores vola en solitari, trobant les complicitats que l'ajuden a créixer musicalment i personalment. Ara està implicada en *La Cerimònia de la Llum*, un projecte de format intimista pensat per a escenaris carregats de simbolisme espiritual, al qual li queda petita l'etiqueta d'espectacle musical.

TEXT I FOTOS: JAUME BARRULL CASTELLVÍ

LÍDIA PUJOL

[cantant]

“A la Segarra he pres consciència que es pot viure amb molt poc”

Quan ens hi posem en contacte a través del correu electrònic que hi ha a la seua pàgina web, de seguida es mostra tan accessible a parlar com taxativa en l'advertència que no té ganes de fer una entrevista de preguntes carregades de tòpics. Quedem per un divendres a la tarda a Torà, el poble que queda més a la vora de la masia on viu des de fa un parell d'anys, i a mesura que s'acosta l'hora es desperta una intriga que es va dissolent en un sentiment de respecte: el temor de no haver preparat la trobada amb la profunditat que ella sembla que s'espera i que l'entrevista estigui condemnada al fracàs. Una vegada al poble proposa que ens trobem a l'ermita de Sant Salvador de l'Aguda; emplaçada en una de les serres que envolten el poble “i des de la qual hi ha unes vistes magnífiques sobre la Segarra”. Ella hi arriba amb bicicleta, acompanyada de tres gossos juganers, i de seguida em convida a entrar-hi i a impregnar-me de la força que s'hi respira; “aquí és on vinc sovint a cantar i és on vam gravar l'últim disc *Mariam Matre*, 2014- amb l'ajuda de molta gent de la comarca, té una sonoritat molt especial”. L'acústica de la petita església és tan bona per a la música com dolenta per gravar-hi una entrevista, i la marinada que s'alça a mitja tarda tampoc no és un bon aliat. Finalment acabem dins el cotxe, on li confesso que potser no estic en condicions de fer-li l'entrevista que ella espera. Per resposta, sortosament, em regala una rialla i em tranquil·litza perquè “la sinceritat és la millor manera per començar a parlar, per establir una relació franca entre dues persones”.

Quinze anys enrere no era estrany llegir, escoltar o veure-la a les pàgines, els estudis i els platós dels mitjans de comunicació catalans; però a poc a poc, i sense fer soroll, va anar-se distanciant d'aquests escenaris mediàtics i de la dinàmica de gravar un disc, fer la gira de presentació i les entrevistes de rigor. Sense renegar del seu passat va apartar-se d'aquesta dinàmica per fer el seu propi camí: un procés personal i col·lectiu que va molt més enllà de la música perquè “en el meu horitzó hi ha el desig de la veritat”. *La Cerimònia de la Llum*, que ha presentat en petites ermites i monestirs escampats pel territori, no és una proposta de concert itinerant “sinó la construcció d'espais de trobada i comunicació en llocs especials i privilegiats per sentir, reflexionar, conèixer les nostres arrels i construir el nostre país”.

Un projecte que busca la complicitat de la gent del territori i que s'allunya definitivament dels models convencionals de qualsevol carrera musical.

A la vida hi ha moments que necessitem moure'ns per instints que van més enllà dels d'un animal; parlo de l'amor i la necessitat constant de tenir alguna cosa especial amb algú, sentir-nos-hi vinculats. Això és el que realment

dóna sentit a la nostra vida i massa sovint sembla que ens n'oblidem per convertir-nos en ésser funcionals. Però arriba un moment que et preguntes si vols ser un moble d'Ikea o algú especial. Prens consciència i tries què és allò que vols posar a l'horitzó de la teua vida: el bitllet o l'amor i la llibertat.

Aquesta plenitud espiritual i l'acumulació de béns materials són contradictoris i incompatibles?

Verdaguer deia: "Sóc poeta i fangador sóc. I en tots faig feina tan neta que fango com un poeta i escric com un fangador." Quan tu dissocies això és quan el poder pot posar-se realment a sobre teu i dir-te com has de ser i què has de fer, procurant que realment no pensis per tu mateix i els deleguis les decisions importants. Tothom hem de treballar, tenir un lloc on viure i aliments per poder menjar; però entre ser una persona absolutament funcional que d'alguna manera cosifica la seua pròpia vida i procurar donar-li un sentit i una dignitat, sempre dins

el marge que tenim: hi ha més llibertat de moviment de la que ens pensem. Parafraçant un personatge de *Game of Thrones*: "Tu pots comprar el cos d'una persona, però no el seu amor".

La Segarra és un paisatge que convida més que no pas Barcelona a fer aquest tipus de reflexions?

Un lloc com aquest et permet essencialitzar, prendre consciència que es pot viure amb molt poc. Sí que necessites un cotxe i benzina, però també hi ha dies que t'adones que en fa quatre que no has baixat al poble i, per tant, no has gastat ni un duro. Faig hort, i amb el que costa que aquí creixi una tomatera he de reconèixer que quan surten les tomates ho fan amb tota l'essència. Si Déu menja tomàquets t'asseguro que són de la Segarra (riu).

El secà és un terreny molt obligat.

Part de la meua família ve de l'Alta Garrotxa i allà llences una llavor al terra i creix una planta. Ara ja fa dos anys que visc aquí i puc dir que no funciona així. Encara que compleixis fidel-

ment la litúrgia de deixar-hi la pell, al final potser no plou i et quedes sense collir; o et ve el pugó i t'ho fa tot perquè ho fas ecològic. Aleshores t'adones que Saramago tenia raó quan deia que el temps no és or, sinó que és vida. I en un món ple de mentides, com són els transgènics, el meu hort pretén ser una petita veritat plena de defectes.

Some like it hot de Billy Wilder la van traduir al català com Ningú no és perfecte.

Jo puc arribar a ser la dona més miserable del món, però cada vegada que caic i no m'agrado tinc l'opció d'agafar la gent i parlar-hi amb franquesa per explicar-li i compartir el que em passa. Això em dóna una netedat total i em permet una conversa vertadera. Si no fos així estaríem fent un paper i ja no el vull fer perquè implica col·laborar amb la mentida, la mentida del poder.

Amb La Cerimònia de la Llum, un espectacle multidisciplinar que busca la implicació de la gent, és una manera de com-

batre col·lectivament aquesta mentida de la qual parla?

Podem treballar tendint al bé comú o a partir de paràmetres egoistes. Aquesta és la qüestió que ens hem de plantejar. La meua veu, per exemple, està al servei de donar visibilitat a un tipus de món més just. *La Cerimònia de la Llum* està pensat per donar visibilitat i omplir de vida petits espais carregats d'història com el Monestir de Cellers de Torà o el Santuari de Sant Pere de Graudescales, al Solsonès. És un projecte pensat per generar dinàmiques col·laboratives entre músics professionals, entitats i cooperatives que treballen amb projectes socials i la gent del territori. Hi ha una part històrica a càrrec del Francesc Regàs, i després de l'espectacle que fem amb els músics hi ha un moment de retrobament més distès, en el qual podem tastar productes de la terra. No sé què hauria passat si la meua veu fos horrible, però ara com ara és el que tinc per participar-hi.

I arribar, amb els músics, a una comunicació que des de fora sembla que viu amb molta intensitat.

La Maite Martín deia "que uno es en el escenario como es en la cama". Aleshores hi ha persones amb qui t'hi entens i amb altres que no. Dalt d'un escenari m'entrego com quan trobo algú de qui m'enamoro i fem l'amor. Amb els músics que treballo hi ha una sintonia inexpli-

"Dalt d'un escenari m'entrego com quan trobo algú de qui m'enamoro i fem l'amor"

LÍDIA PUJOL

cable. A vegades el Pau Figueres -guitarrista- acaba una cançó i penso que no la canvio ni pel millor clau de la meua vida. Ens mirem, ens entenem i ens comuniquem amb la música. És un misteri, el miracle de trobar-te amb algú de manera intensa i plena, de tenir una bona conversa. Viure aquesta complicitat és el que dóna sentit a les nostres vides, alhora que és incontrolable i s'escapa a la nostra voluntat.

Vostè és una persona molt enamoradissa? Absolutament.

La Cerimònia de la Llum és una recerca de la veritat implícita en l'amor que explica? En la mesura del que sigui possible.

I quin paper hi juguen les cançons de trobadors, del Misteri d'Elx o el Llibre Vermell de Montserrat, que ha recuperat per a l'espectacle i el disc, en aquesta recerca?

Pertanyen al bagatge de la nostra identitat cultural. Una tradició col·lectiva que jo personalment l'he rebuda d'una manera una mica traumàtica. Durant la meua infantesa mai no vaig viure la religió com un fet bonic i alliberador sinó tot el contrari; en lloc de ser una fe que et permetia florir i ser qui ets, te la imposaven com una por que era repressora i al mateix temps generava inseguretats.

És, també, una manera de reconciliar-se amb una espiritualitat perduda i una manera de redescobrir la religió?

Ajuda a madurar una altra manera de relacionar-me amb Déu. Sant Agustí deia que "seràs creat sense tu però no seràs salvat sense tu". Vivim amb allò que ens ha tocat, però som nosaltres que hem de prendre consciència de quin paper volem jugar en aquesta vida i quina relació volem construir amb els qui ens envolten.

En aquest sentit ha aconseguit teixir complicitats al voltant d'aquest projecte. Quin és, doncs, el seu futur immediat?

A mi m'agradaria que es convertís, per ell mateix i per la voluntat de la gent, en una tradició que arrelés en els llocs on s'han anat desenvolupant. *La Cerimònia de la Llum* no és un espectacle musical convencional, així que està en mans de la gent que ha fet possible donar-li continuïtat o no.

